

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

**IZVEŠTAJ REVIZIJE AGENCIJE ZA
UPRAVLJANJE MEMORIJALNIH KOMPLEKSA KOSOVA
ZA FINANSIJSKU GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2018**

Priština, Juni 2019

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija jačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi za efektivno, efikasno i ekonomično korišćenje nacionalnih resursa.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promoviju polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru kao i sa najboljim evropskim praksama.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Agencije za Upravljanje Memorijalnih Kompleksa Kosova, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Emine Fazliu, koja je nadgledala reviziju.

Izveštaj rezultat revizije izvršene od strane a Senver Morina, (vođa tima) i Besa Morina (član tima) pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Astrit Bllaca.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
3 Finansijsko upravljanje i kontrola	10
4 Dobro upravljanje	15
Opšti zaključak o upravljanju	15
5 Napredak u sprovođenju preporuka	16
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	19
Dodatak II: Pismo Potvrđivanja.....	22

Opšti sažetak

Izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije godišnjih finansijskih Izveštaja Agencije za Upravljanje Memorijalnih Kompleksa Kosova za 2018 koja obuhvaća Mišljenje Generalnog Revizora o Finansijskim Izveštajima. Pregled finansijskih izveštaja za 2018 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije, od datuma 31.10.2018.

Revizija je fokusirana na:

Nivo angažovanja za obavljanju revizije je određen u zavisnosti od kvaliteta interne kontrole koju sprovodi menadžment Agencije za Upravljanje Memorijalnih Kompleksa Kosova.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Godišnji Finansijski Izveštaji za 2018 godinu *predstavljaju objektivni i istiniti prikaz* u svim materijalnim aspektima.

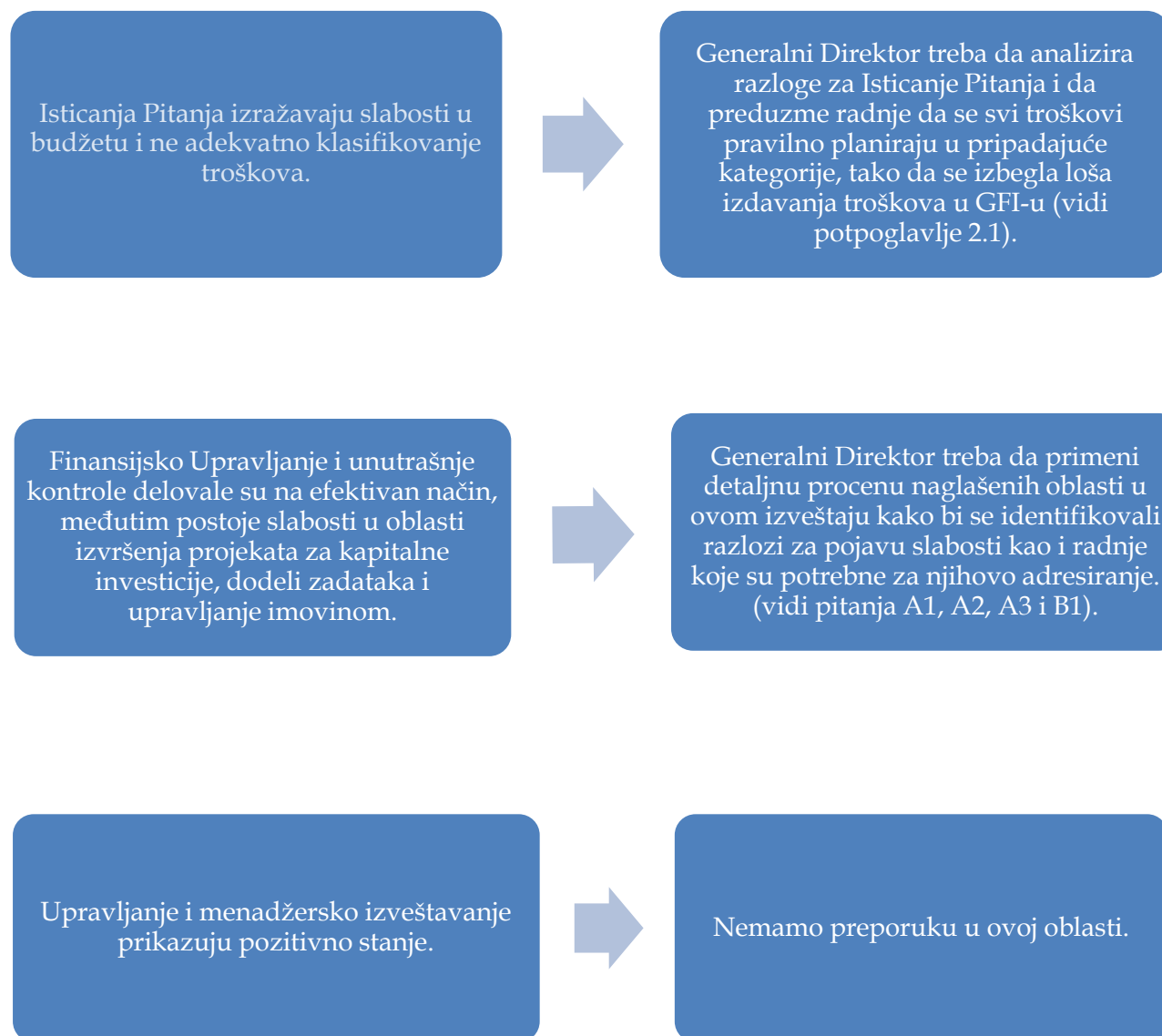
Isticanje pitanja

Međutim, skrećemo vašu pažnju na činjenicu da su troškovi održavanja memorijalnih kompleksa u iznosu od 226,235€ budžetirani i nepravilno plaćeni iz kapitalnih investicija. Takođe, iz kapitalnih investicija plaćeno je 201,945€ prema sudskim odlukama o opštinskim troškovima.

Za opširnije vidite Odeljak 2.1 ovog Izveštaja.

Dodatak I, objašnjava vrste mišljenja prema MSVIR-a.

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor menadžmenta u reviziji 2018

Direktor Agencije složio se sa nalaze i zaključcima revizije i založio se da će adresirati date preporuke.

Nacionalna Kancelarija Revizije ocenjuje saradnju menadžmenta i osoblja AUMK tokom procesa revizije.

1 Delokrug i metodologija revizije

Revizija uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao u nastavku:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima;
- Da li su funkcije unutrašnje kontrole odgovarajuće i efikasne; i
- Da li su preduzete odgovarajuće akcije za sprovođenje preporuka revizije.

Preduzeti rad revizije zasnovan je na proceni rizika. Analizirali smo aktivnosti Agencije za Upravljanje Memorijalnih Kompleksa Kosova (dalje Agencija), nivo oslanjanja na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje GR-a.

Naši postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslkavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

Sledeća poglavlja daju detaljan pregled naših nalaza i preporuka revizije u svakoj oblasti pregleda.

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Revizija Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usaglašenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a, uključujući izjavu datu od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su im pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti postupak revizije.

2.1 Mišljenje Revizije

Ne- modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Revidirali smo GFI Agencije za Upravljanje Memorijalnih Kompleksa za godinu završno sa 31 Decembrom 2018, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta, obelodanjivanja i ostale prateće izveštaje.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2018, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su dokazi revizije koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Prema članu 18 tačka 3 (Iniciranje troškova) Finansijskog Pravila br. 01/2013 MF Potrošnja javnog novca - troškovi treba da budu u adekvatnim kodovima, kao što je definisano u Administrativnom Uputstvu o planu računovodstva. Identifikovali smo sledeće:

- Rashodi za održavanje Memorijalnih kompleksa¹, u iznosu od 226,235€, koji su po prirodi pripadali kategoriji roba i usluga, budžetirani su i potrošeni pogrešno u kategoriji kapitalnih investicija; i
- Trezor iz kategorije kapitalnih investicija izvršio je isplatu u iznosu od 201,945 € za troškove vode za MK „A. Jashari“ u Prekazu, koji je pripadao periodu pre 2012. Ove isplate su izvršene na osnovu sudskih odluka.

Shodno tome, kategorija kapitalnih investicija je precenjena, na štetu kategorije roba i usluga, kao i komunalnih usluga. Naše mišljenje nije modifikovano za ovo pitanje.

Odgovornost Menadžmenta za GFI

Generalni Direktor i Glavni Finansijski Službenik su odgovorni za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca i za unutrašnje kontrole koje menadžment određuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koja su uzrokovana bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Generalni Direktor je odgovoran za obezbeđivanje praćenje postupka finansijskog izveštavanja AUMKK-a.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati svako materijalno pogrešno prikazivanje koje može postojati. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI kako usled prevare tako usled greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje

¹ Održavanje M. K "Adem Jashari" - Prekaz; M. K. "Kula Zahir Pajaziti" - Orllan; M. K. " Baza e Parë e UÇK-së" - Lladovc, M. K u Penuhu, M. K u Likovcu i održavanje groblja palih boraca u Klečki.

finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

2.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Od Agencije se zahteva da izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 o Potrošnji Javnog Novca i Pravilom br. 02/2013 o Upravljanju nefinansijskom Imovinom;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahteve Postupaka za Finansijsko Upravljanje i Kontrolu (FUK);
- Završni plan nabavke; i
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 o izveštavanju neizmirenih Obaveza.

U kontekstu GFI i ostalim zahtevima za spoljno izveštavanje mi nemamo nijedno pitanje da pokrenemo.

Imajući u vidu gore navedeno, Izjava od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika, prilikom dostavljanja nacrta GFI-a Ministarstvu Finansijska, smatra se tačnim, osim pitanja pomenutih kod Isticanja Pitanja.

2.3 Preporuke u vezi sa Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Za gore navedena pitanja daje se preporuka:

Preporuka C1 Generalni Direktor treba da osigura da je izvršena analiza za utvrđivanje razloga za Isticanje Pitanja, trebaju se preduzeti specifične radnje za obraćanje pitanja da bi se prevazišle greške u klasifikaciji troškova. U tom smislu, preduzimaju odgovarajuće mere kako bi se osiguralo da svi izdaci budu pravilno planirani, evidentirani i prijavljeni u njihovim odgovarajućim kategorijama u skladu sa računovodstvenim planom.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Naš rad u vezi sa Finansijski Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno smo tretirali upravljanje budžetom, nabavku, ljudski resursi, imovinu i obaveze.

Zaključak o finansijskom upravljanju i kontroli

Agencija je 2018 godine imala dobar budžetski performans. U sporu finansijskog sistema kontrole nad troškovima općenito su dobre, sa izuzetkom nekih pitanja kojima je potrebna veća pažnja. Glavne oblasti u kojima su potrebna dodatna poboljšanja odnose se na bolje upravljanje projektima, podela zadataka, i funkcionalnost sistema e-imovina.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Razmotrili smo izvore budžetskih fondova i potrošnju fondova prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje
Izvori Fondova:	5,246,216	5,102,903	4,522,064	3,175,882	1,940,711
Grant Vlade -Budžet	5,246,216	5,102,903	4,522,064	3,175,882	1,940,711

Završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom smanjen za 143,313€. Ovo smanjenje je rezultat odluke Vlade.³

Agencija je tokom 2018 godine potrošila 89% završnog budžeta ili 4,522,064€, ili 9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ipak, izvršenje budžeta ostaje na zadovoljavajućem nivou, i u nastavku su data objašnjenja o trenutnom stanju.

² Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

³ Odluke Vlade br. 08/76 od dt. 21.11.2018 i br. 07/80 od dt. 18.12.2018.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	5,246,216	5,102,903	4,522,064	3,175,882	1,940,711
Plate i Dnevnice	91,345	91,912	91,912	86,600	81,340
Roba i Usluge	74,871	74,871	55,736	53,351	34,650
Komunalije	30,000	39,630	35,017	30,000	29,169
Kapitalne investicije	5,050,000	4,896,490	4,339,399	3,005,931	1,795,552

Objašnjenja o promjenama u budžetskim kategorijama uključujući i razloge i uticaj koji su imali:

- Završni budžet za plate i dnevnice u odnosu na početni budžet je povećan za 567€ kao rezultat odluke Vlade. Budžet za ovu kategoriju je potrošen 100%;
- Završni budžet za robe i usluge kao i za komunalije nije se promenio od početnog, koji je potrošen 75%. Razlog za nisko izvršenje budžeta za ovu kategoriju je smanjenje troškova za službena putovanja i druge usluge;
- Završni budžet za komunalije u odnosu na početni budžet je povećan za 9,630€ kao rezultat odluke Vlade. Budžet za ovu kategoriju je potrošen 88%; i
- Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je smanjen za 153,510€ odlukom Vlade. Budžet za ovu kategoriju je potrošen 89%.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.1.1 Plate i dnevnice

Plate i dnevnice se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema kojim upravljaju Ministarstva Javne Uprave MJU i MF. Ključne kontrole koje potvrđuju tačnost i potpunost plaćanja su platni spiskovi potpisivanih od strane rukovodioca Agencije.

Troškovi za plate i dnevnice tokom 2018 godine bili su 91,912€ ili po meri od 100% završnog budžeta. Odobren broj zaposlenih bio je 12, isti sa trenutnim brojem zaposlenih na kraju godine.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.1.2 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robe i usluge uključujući i komunalije u 2018 godini bio 114,501€. Od njih je potrošeno 90,753€, koji se uglavnom odnose na troškove za službeno putovanje i ugovorne usluge, kupovinu imovine ispod 1,000 € i komunalne troškove itd.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.1.3 Kapitalne Investicije

Završni budžet za kapitalne investicije je bio 4,896,490€. Sa toga budžeta je tokom 2018 potrošeno 4,339,399€. One se odnose na investicije u postojećim i novim kapitalnim projektima.

Naši testovi su istakli sledeće nedostatke:

Pitanje A1⁴ - Ne završeni projekt bez pismenog obrazloženja

Nalaz Kod osme pozicije tehničke specifikacije Ugovora za projekat "Izvođenje radova na popravci oštećenja i postavljanja Memorijalne Ploče na Groblju Palih Boraca u Klečki u iznosu od 64,873€, potrebno je na granitnoj ploči urezati portrete Palih Boraca.

AUMKK je odlučila da se ne realizuje osma pozicija u iznosu od 1,792 € zbog tehničkih grešaka tokom projektiranja. Ovom odlukom je složen i ekonomski operater, ali rukovodilac projekta ili komisija za prihvatanje radova nije opravdala u pisanoj formi neuspeh realizacije dotične pozicije.

Prema rečima rukovodioca projekta, koji je takođe predsedavao komisijom za prijem radova, nedostajalo je prostora za raspoređivanje fotografija.

Rizik Greške u projektiranju i nedostaci u upravljanju ugovorima povećavaju rizik da se ugovori ne sprovedu u skladu sa uslovima i specifikacijama predviđenim za postizanje krajnjeg cilja.

Preporuka A1 Generalni Direktor da osigurava da se projekti izradu na osnovu ispunjavanja zahteva za postizanje krajnjeg cilja. Takođe, da osigurava da se svaka izmena u projektu pismeno obrazloži.

⁴ Pitanje A i preporuka A - podrazumeva nova pitanja i preporuke

Pitanje B i preporuka B - podrazumeva ponovljena pitanja i preporuke

Pitanje C i preporuka C - podrazumeva delimično ponovljena pitanja i preporuke

Pitanje A2 Budžetski rashodi za neodobreni projekat po Zakonu o budžetu

Nalaz Prema Zakonu o Budžetu 2018, član 16, tačka 1, "Sredstva se može alocirati samo na kapitalne projekte navedene u Tabeli 3.2". Prema tabeli 3.2, AUMKK je planirao projekat "Uređenje i održavanje Trga Adem Jashari" u Mališevu, dok je tokom fizičkog pregleda zaključili smo da su radovi izvedeni za "Izgradnju Spomenika Palih Boraca u grobnici Palih Boraca OVK u Mališevu". U registru imovine iznad 1,000 €, ovaj projekat je registrovan na ime Trga "Adem Jashari" u Mališevu, u iznosu od 49,022€.

Razlog za promenu projekta je da je Skupština Kosova odobrila projekat kao Izgradnja Trga Adem Jashari, ali je AUMKK tokom konsultacija sa opštinom za sprovođenje, rezultirao da se ovaj projekat odnosi na izgradnju Spomenika Palih Boraca u grobnici Palih Boraca OVK u Mališevu.

Rizik Budžetski rashodi za projekte koji nisu odobreni prema zakonu o budžetu ometaju donošenje odluka u vezi sa kapitalnim investicijama, kao i dovodi do pogrešnog odražavanja realizovanih projekata u okviru kategorije kapitalnih investicija.

Preporuka A2 Generalni Direktor mora obezbediti kontrole prilikom dodele dužnosti kako bi to učinio u skladu sa zahtevima operativnih uputstava za nabavke kako bi se sprečili takvi slučajevi.

3.1.4 Zajednička pitanja za robu i usluge, kao i kapitalne investicije

U nastavku su zajednička pitanja koja se odnose na robu i usluge, kao i kapitalne investicije:

Pitanje A3 - Slabosti u podeli zadataka u procesima nabavke

Nalaz Prema Operativnom Uputstvu za Javne Nabavke, član 62.1 "Podela zadataka" znači da autoritet osobe (osoba) da odobri i potpiše odobrenje u oblasti odgovornosti ne uključuje ovlašćenja i u druge oblasti odgovornosti. Specijalizovane discipline za pripremu ugovora (pravne i tehničke) izvršenje ugovora i plaćanja (fakture) treba da se održavaju kao posebne aktivnosti sa posebnim odobrenjima potpisnika. Glavni Finansijski Službenik, Službenik za Nabavke i Prihvatna jedinica / rukovodilac projekta ne mogu potpisati nikakvu dokumentaciju izvan delokruga odgovornosti.

U svim ugovorima (posebno kod Ugovora o Kapitalnim Investicijama) ugovorni autoritet je imenovao istog službenika kao člana Komisije za ocenjivanje tendera, za predsednika Komisije za prijem poslova i rukovodioca projekta.

To je bilo zbog malog broja osoblja koje je trebalo da završi projekte kojima su potrebne procedure nabavke.

-
- Rizik** Izvršavanje više zadataka od strane istog službenika, od pokretanja procedura nabavke sve do prihvaćanja radova izvan njegovog delokruga odgovornosti, pored toga što je u suprotnosti sa principima podele dužnosti, ugrožava objektivnost tokom procesa nabavke. Sve ovo može da utiče na izbor pobjedničkog operatera na neobjektivan način.
- Preporuka A3** Generalni Direktor mora obezbediti kontrole prilikom dodele dužnosti kako bi to učinio u skladu sa zahtevima operativnih uputstava za nabavke kako bi se sprečili takvi slučajevi.

3.2 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Kapitalna imovina iznad 1,000€ predstavljena u GFI je bila u iznosu od 9,983,323€, imovina ispod 1,000€ bila je u iznosu od 74,572€, a zalihi u iznosu od 2,659€. AUMKK osnivala komisiju za inventarizaciju i procenu finansijskih imovina. Iz naših testiranja identifikovali smo sledeće neregularnosti:

Pitanje B1 - Ne funkcionisanje sistema e-imovina

Nalaz Član 6 i prav. Br. 02/2013 U upravljanju Finansijske Imovine navodi da se kapitalna imovina treba registrirati u računovodstvenom registru - ISFUK dok ne-kapitalnu imovinu, i zalihe treba registrirati u sistemu "e-imovine".

Agencija još uvek nema u funkciji vladin program e-imovina, uprkos tome što je uradila službene dopise u MJU za funkcionalnost ovog sistema. U odsustvu ovog sistema, registar imovine ispod 1,000 € se drži u obliku Exel-a, gde postoji mogućnost promena u bilo kom trenutku i bez ikakvog traga.

To se desilo zato što Agencija tokom 2018 godine nije imala pristup registraciji ne-kapitalne imovine u sistemu.

Rizik Ne funkcionisanje sistemom e-imovina, otežava pravilno upravljanje imovinom i povećava rizik od grešaka u identifikaciji imovine, kao i ručnom obračunom amortizacije. Takođe, to može dovesti do neuspeha ispunjavanja zahteva računovodstva i finansijskog izveštavanja o imovini.

Preporuka B1 Generalni direktor treba preduzeti neophodna delovanja kako bi primenio sistem upravljanja sredstvima (e-imovina) kako bi se upravljanje i izveštavanje moglo vršiti u skladu sa zahtevima pravilnika o upravljanju ne finansijskim imovinom. Zatim da osigura odgovarajuću obuku za osoblje Agencije koji će biti određen da budu odgovorni za sprovođenje ovog sistema.

3.3 Neizmirene obaveze i kontingentne obaveze

Izveštaj neizmerenih obaveza prema dobavljačima je na kraju 2018 godine bio u iznosu od 36,057€. Ove obaveze su prenete za isplatu u 2019 godini. Generalno, AUMKK ima dobru kontrolu nad upravljanjem obavezama. Dok je potencijalna obaveza tokom 2018. godine predstavljena u vrednosti od 754,828 €. Ovaj predmet je još uvek u Osnovnom Sudu za Ekonomska Pitanja.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

4 Dobro upravljanje

Dobro upravljanje podrazumeva osnovna načela polaganja odgovornosti, efektivnost kontrola, upravljanje rizicima, nezavisnost unutrašnje revizije, koordinaciju NKR a unutrašnjom revizijom i dobrim upravljanjem javnom imovinom.

Ključna pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje do koje mere menadžment preduzima radnje za poboljšanje postojećih procesa i kontrola. Nivo ispunjavanja zahteva FUK od strane budžetskih organizacija se nadzire i preko popunjavanja kontrolnih spiskova samo-ocenjivanja koji se popunjavaju od strane svih budžetskih organizacija, a na kraju godine se podnose Ministarstvu Finansija.

Posebne oblasti našeg pregleda u vezi sa dobrim upravljanjem bile su i proces polaganja odgovornosti i upravljanje rizicima, dok su ostale komponente tretirane u okviru gore navedenih poglavlja ili pod-poglavlja ovog izveštaja.

Opšti zaključak o upravljanju

Agencija općenito ima dobre kontrole u odnosu na svoje zakonske obaveze. Finansijski menadžment i kontrola su pokazali dobrog procesa pregleda i bezbednosti u primeni zakonodavstva i drugih kontrolnih procesa.

Agencija je izradila strateški plan i pripremila registar rizika sa svim merama, identificirajući sve značajne rizike koji mogu uticati na organizaciju u ostvarivanju njenih ciljeva. Takođe je blagovremeno pripremio plan za sprovođenje preporuka.

4.1 Sistem unutrašnje revizije

Prema AU br. 23/2009 o osnivanju i funkcionisanju Jedinice za unutrašnju reviziju, Agencija ispunjava kriterijume za osnivanje ove jedinice, međutim mali broj osoblja odobreni budžetskim zakonom onemogućivao osnivanje jedinice.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

4.2 Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom

Za dobro planiranje redovnog nadzora aktivnosti i za omogućavanje efektivnog odlučivanja, menadžmentu je potrebno da poseduje redovne izveštaje. Polaganje odgovornosti kao proces je ujedno i prihvatanje odgovornosti, održavanje osoba odgovornim za njihove radnje kao i za obelodanjivanje rezultata na transparentan način. A, upravljanje rizikom je proces koji se tiče identifikovanja, analize, procene i radnji/mera menadžmenta da kontroliše i da reaguje prema rizicima koji dovode u opasnost organizaciju..

Iako je menadžment primenio niz unutrašnjih kontrola da bi obezbedio da sistemi funkcionišu kako treba, primetili smo da su primenjene mere efikasne. Agencija je izradila strateški plan i pripremila registar rizika sa svim merama, identificirajući sve značajne rizike koji mogu uticati na organizaciju u ostvarivanju njenih ciljeva.

5 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš revizorski izveštaj o GFI 2017 godine AUMKK rezultirala sa pet preporuka. Menadžment Agencije je pripremio Akcioni Plan gde se predstavlja način sprovođenja datih preporuka.

Do kraja naše revizije za 2018, jedna preporuka je implementirana, jedna je delimično adresirana, jedna nije adresirana, i dve se smatraju zatvorenim. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji se one tretirale, vidi u Tabelu 3.

Tabela 3 Sažetak preporuka iz prethodne i 2018 godine

Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2017 godine	Preduzete akcije	Status
1	GFI	<p>Generalni Direktor treba da osigura da je izvršena analiza za utvrđivanje razloga za Isticanje Pitanja, trebaju se preduzeti specifične radnje za obraćanje pitanja da bi se prevazišle greške u klasifikaciji troškova. U tom smislu, preduzimaju odgovarajuće mere kako bi se osiguralo da svi izdaci budu pravilno planirani, evidentirani i prijavljeni u njihovim odgovarajućim kategorijama u skladu sa računovodstvenim planom; i</p> <p>Takođe, Generalni Direktor treba da osigura da se uspostave efikasni procesi kako bi se utvrdilo da plan za izradu GFI 2018 obuhvata sva pitanja koja se odnose na usklađenost. Ovo takođe treba da uključi pregled GFI-a od strane menadžmenta, sa posebnim fokusom na oblastima visokog rizika ili područja u kojima su identifikovane greške u prethodnim godinama. Izjava data od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika ne bi trebala biti potpisana, osim ako su primenjene sve potrebne kontrole na GFI-u.</p>	Menadžment je uspeo da eliminiše greške tokom izrade GFI-a, ali greške u vezi sa lošim klasifikacijama još uvek nisu eliminisane.	Delimično implementirana
2	Kapitalne Investicije	Generalni direktor treba da osigura da svi planirani projekti budu detaljno i dobro izrađeni. Pre izrade projekata, neophodno je da projektori posete lokaciju, kako bi izvršili neophodne procene u skladu sa specifičnim standardima ove izgradnje. To bi izbeglo lansiranje nekvalitetnih projekata i izbegli potrebu za dodatnim radom	Potpisani ugovori za dodatni rad su odobreni i nije bilo prekovremenog rada.	Zatvorena
3	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Generalni direktor treba preduzeti neophodna delovanja kako bi primenio sistem upravljanja sredstvima (e-imovina) kako bi se upravljanje i izveštavanje moglo vršiti u skladu sa zahtevima pravilnika o upravljanju ne finansijskim imovinom. Zatim da osigura odgovarajuću obuku za osoblje Agencije koji će biti određen da budu odgovorni za sprovođenje ovog sistema.	Menadžment nije uspeo da primeni sistem e-imovine.	Ne implementirana
4	Napredak u sprovođenju preporuka	Generalni direktor treba da pregleda i analizira uzroke ne sprovođenih preporuka tako što će osigurati da se sprovođenje	Menadžment je uspeo da sprovede samo	Zatvorena

		akcionog plana redovno prati i da se redovno javljaju na mesečnom ili kvartalnom nivou u vezi ostvarenog napretka u tom pravcu. Preporuke koje nisu sprovedene treba pregledati u kratkoročnom vremenu i preduzmu proaktivne akcije prema preprekama prezentiranih tokom sprovođenja	jednu preporuku.	
5	Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom	Generalni direktor treba da osigura izradu strateškog plana i osigura efektivno ažuriranje i kvartalno izveštavanje o rizicima za sprovođenje zahteva u ovoj oblasti.	Menadžment je izradio strateški plan i ažurirao je listu rizika.	Implementirana
Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2018 godine		
1	Finansijski izveštaji	Generalni Direktor treba da osigura da je izvršena analiza za utvrđivanje razloga za Isticanje Pitanja, trebaju se preduzeti specifične radnje za obraćanje pitanja da bi se prevazišle greške u klasifikaciji troškova. U tom smislu, preduzimaju odgovarajuće mere kako bi se osiguralo da svi izdaci budu pravilno planirani, evidentirani i prijavljeni u njihovim odgovarajućim kategorijama u skladu sa računovodstvenim planom.		
2	Kapitalne investicije	Generalni Direktor da osigurava da se projekti izradu na osnovu ispunjavanja zahteva za postizanje krajnjeg cilja. Takođe, da osigurava da se svaka izmena u projektu pismeno obrazloži		
3	Kapitalne investicije	Generalni Direktor treba osigurati da se svi projekti izvode u skladu sa tabelom 3.2 budžeta		
4	Zajednička pitanja za robu i usluge, kao i kapitalne investicije	Generalni Direktor mora obezbediti kontrole prilikom dodele dužnosti kako bi to učinio u skladu sa zahtevima operativnih uputstava za nabavke kako bi se sprečili takvi slučajevi.		
5	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Generalni direktor treba preduzeti neophodna delovanja kako bi primenio sistem upravljanja sredstvima (e-imovina) kako bi se upravljanje i izveštavanje moglo vršiti u skladu sa zahtevima pravilnika o upravljanju ne finansijskim imovinom. Zatim da osigura odgovarajuću obuku za osoblje Agencije koji će biti određen da budu odgovorni za sprovođenje ovog sistema.		

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Pismo Potvrdjivanja

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIC OF KOSOVO ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
F. Nr. Dokumenti: 19.05.2019			
Data: 19.05.2019			
Forma e Dokumentit	Nr. Klasif. / Klas. Kod	Nr. Prot. / Br. Prot. / Prot. No.	Nr. i fletëve / Br. Stranica / No. Pages
05	47	1118	1
Republika e Kosovës			

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Agjencia për Menaxhimin e Komplekseve Memoriale të Kosovës
 Agencija sa Upravljanje Memorialni Kompleksa Kosova
 Agency on Management of Memorial of the Complexes of Kosovo

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2018 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Agjencisë për Menaxhimin e Komplekseve Memoriale të Kosovës për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Bislim Zogaj

Drejtore i Përgjithshëm – Agjencia për Menaxhimin e Komplekseve Memoriale të Kosovës

Data: 19 qershor 2019, Prishtinë,

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIC OF KOSOVO	
Agjencia për Menaxhimin e Komplekseve Memoriale të Kosovës Agencija sa Upravljanje Memorialni Kompleksa Kosova Agency on Management of Memorial of the Complexes of Kosovo	
Nr. Brute	74/06/19
Data e miratimit	19.06.2019
PRISHTINE - PRISTINA STREET 11	